

Maña ýetmedik bagt / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Maña ýetmedik bagt / hekaýa MAÑA ÝETMEDIK BAGT

Aýjemaly keseden gowy görýärdim, olam, göwnüme bolmasa, menlik ýaly. Arada üýtgeşik gep-gürrüňem ýok. Jynymyz jyňkyryssa-da söhbetimiz umumy, il näme gürrüň etse, biziňkem şol. Özbaşdak sözüimiz ýok, özbaşdak ýolumyzam ýok. Entek aşyk-magşugam däl, bar zadyň başlangyjy ýaly. Daşyndan halaýanyňm çyn, «ýürek gözden önürti görýär» diýleni hakykatmyka? Özgeler «ikiňiziň aragatnaşygyňyz bardyr» diýen gümanada. Gatnaşyk nire, zat nire. Ýoldaşlyk, obadaşlyk, klasgaşlyk. Birek-birege «klasdaş» diýibem ýüzlenýäs. Sözde-de, hereketde-de şondan aňry geçemzok. Ýöne soňky wagtlarda Aýjemal maña:

– Goçmyrat !...- diýmäni çykardy. Asylky adym şol, hemme kişi Goçy diýip ýör ýogsam. Goçmyrat diýende birhili sesi sandyraýar, ýañaklary tyk-tylk-tylkyldap. Dulukda ýarty aý emele gelýär, tolgunýan şekilde. Dessine – aşak bakýar, gyzaryp-bozaryp gidýär. «Nämedenkä?!» diýýän. Eýsem-de nämäň alamatyka? Aýjemal öň beýle däl-lä! Maña göni seredýärd-ä! Indi göni garabilmän, öňden göýberilen goşa örümiň uçlaryny çöşlän bolýar, ören bolýar, saçlaryny depede çogdamlan bolýar, ýaglygyny aýryp, daňyp. Gözüniň gyýtagyny aýlap. Pelde işläp suwsalanda, mytarany ilki maña uzadýar, özünden önürti.

– Al, Goçmyrat, al, gezek oglanyňky.

Men utanyp durşyma sagynýançaň hol beýleräkdäki Allamyrat, Aýjemalyň köpüň diýşine eýerip, Allaly diýýän ýigidi, atylyp geläge-de alçaksyraberýär.

– Ýok, Aýjemal, gezek gyzyňky. Sizden öňe düşüp bolmaz. Siz naçar.

Aýjemal almajagam bolsa aldyrar, gününe goýmaz, olam aňrysyna öwrüläge-de içer. Ondan soň Allamyradyň öz eli öz agzyna ýakyn, başyna çekäýer suwy. Ol maña uzatmaz,gyza äberer. Şonda eli gyzyň eline deger weli, göhi gelýän terzde, lezzet alýan röwüşde, maña-da göz gygyny rüstem aýlap göyberdi. Aýjemal

mytarany elime tutdyrды. Soňam pyşyrdabrak gepledi:

– Gelinler tamdyrda gezegini bermezek, aýallar keçe basmakda, güllemede nobatyna eýe, eneler degirmende, ýigitler hazardsa gazyda nobatyna jür, sen, näme, Goçmyrat, suw nobatyňyñ kişä aldyrýaň?

Ýüzüme garady-da ýere bakdy. Men mytarany titäp-titräp aldym. Gönderdim. Suw ernimden syrykdy, ýakamdanam akdy. Aýjemal görüp güldi. Allalyň gurdy gündüz uwlady.

– Goçy şeýdäýer. Oňaranyň ugruna. Tap bilmeze Taňry ne hajat. Allalyň çylkasyzlygyny Aýjemal halamady, oňa gözünüň agyny köpeltdi, maňa-da:

– Ana, gördüňmi, suw nobatyňa eýelik etmän, Allalyň gepini çekdiň. Ýersiz-ýere utanýaň. Goçmyrat! – diýdi.

«Hany, indi bir berk bol » diýen yşaratda meni ak hanaly keşlere ümledi. Sümek-sümek pagtaly hataryň özi bir çetinden syryp ugrady. Arada ýeke tar goýdy ätiýaçlyk üçin. Onuň öz tarapyny özi tirmeli, men tarapyny maňa niýetledi. Bile keşläp ugradyk, sessiz-üýnsiz. Birdenem Allaly:

– Sag bol, Aýjemal, maňa tar goýanyň üçin- diýip ara sümüldi. Bu ýerde üçünji artygam bolsa, ýüzi galyňlyga salan Allaly biz ýaly keşaradan tirmän, ikibaka çawup ýygdy. Atyzyň aýagujuna çykamyzda hanadan partygymyz dolypdy. Ganarlarymyz pagta ýyglan ýerdedi. Aýjemal gabyny bilinden çözüp-çözmänkä, Allaly:

– Getir bəri, döküp geleýin! – diýip hazzar aldy. Aýjemal aşaklykdan maňa äňetdi-de galaýdy, ol maňa: «Awyňy aldyrдыň, aňalyp durşyňa «diýen garaýyşdy. Gündiz pagta ýygsak, gijara, Gün ýaşar-ýaşarda at pyrgunly bidonlap agyz suw çekiler, ýap obadan açygrak. Soň-a maşynly suw aýlabam ugradylar weli, ilkiler biraz ulag kemlikden kösençlik bolaýdy. Aýjemalam ýabyly, pyrgunly, agyr gaply güzere geldi. Bidonlary bedreläp suwdan doldyrды, menem öz aladamda suw bilen. Özümkini bolyp, Aýjemalyňka kömekleşeyin diýip durkam, Allaly bir ýerden zompa çykaga-da öz işini kör edip, Aýjemalyň gaplaryny ulaga ýükläp başlady, bir özüne agyram bolsa, agyrlygyny bildirmän, Aýjemal yzyna, maňa bakan garaý-garaý gitdi.

Soňky ýyllarda galla bolaldy, melleklere-de bugdaý ekildi, hasyl bol, bitginli. Un satyn aljagam bolmady hojalyklar, dänä baýansoňlar. Obada hem nijeme harazly. Haraz özüňde, galla özüňde. Gowulyk. Bugdaý uwetmäge bardym, goňşymyň maşynyna ýükläp. Aýjemalam agasy bilen haraza geldi. Agasy haltalary düşürdi-de:

– Häzir gelýän! – diýip gitdi.

Şol aralykda telpegi çaňly kilwan gygyrdy:

– Aýjemal gyzym,agaň nobat belläpdi, gezek siziňki,geliberiň, getiriberiň!

Aýjemal agasyna garaşdy, gözi ýolunda.

Men howlygyp, harazmana:

– Biz haçan? – diýdim.

Ol harazyň güwwüldisi bilen eşitmedi.Ýapbyldap gyza kömege ugradym. Nireden bir ýerden, edil garaşyp duran ýaly, Allaly peýda boldy. Ol sen-men ýok, doly haltany arkasyna alaga-da, haraza düwdenekledi. Ýene menden öňinçä yza dolanan Allaly beýlekisinem arka hopba edäge-de, çaýşanaklap ýelk ýasady. Eýýäm üwedip bolybam ýükleri öňki ýerine getirdi, onýançä Aýjemalyň agasam geldi.

– Taňryýalkasyn, Allaly – diýdi.

Agşam Aýjemallara gümür-ýamyra bardym. Kakasy Söhbət aga rowaýat aýtmaga, erteki otarmaga ökdedi, dünýäden habarlydy. Barsam, Allalam bar ekeni. Harazyň amatlylygyndan, kireliliginden söhbete gyzypdyrlar. Aýjemal goňşy otagda tikiň-çatyn bilen gümra bolara çemeli. Meňem gözüm şo ýanda. Allalyň gözem. Birden çyra öçdi. Şem ýakdylar. Yşyk öçügsi. Çaý içim salymdanam tok geldi. Aýjemal içki jaýdan ýakyp-öçürijä basanda part boldy. Gelip, Söhbət aga:

– Kaka,lampočka köýdi- diýdi-de, maňa ýüzlendi.- Goçmyrat ýanany aýryp, täzesini goýyp beraýd-ä!

– Häzir, häzir!

Ýerimden ýeňil gopdym, Allaly bile turdy. Derrew çyranyň düýbüne el uzatdym, boýym keltelik etdi, ýetmedi. Aýjemal derrew otyrgyç getirdi. Şonda-da boýnymy süýndürüp, aýaklary näsaz otyrgyçda göwrämi saňnyldada-saňnyldada köýen lampany zordan aýyrdym, täzesini dakmaga durdym. Birdenem güpürdäp

gaýtmanmy. Ýukajyk çüýşe pisint çyra elumden gaçyp çym-pytrak boldy. Ýanbaşym agyrda, galmaga synandym. Gatyja ýykylynymdan tapsyz.

– Ýa, senem-ä!...- diýen Allaly aýak diregsiz-zatsyz uzyn gollaryny ýokary uzadaga-da lampany dakyp towlady, jaý yagtylandy.

...Şolam Aýjemaly aldy.

Gowşut ŞAMYÝEW.

«Garagum» jurnaly 2004/1. Hekaýalar